Veseli živ žav v Zambratiji

Zveza prijateljev mladine je letos pripravila in izvedla v otroškem počitniškem domu Lj. Moste-Polje v Zambratiji kar tri šole v naravi in devet izmen letovanj predšolskih in šolskih otrok. Tako je bilo omogočeno veselo počitnikovanje prek 1400 cicibanom in pionirjem.

Veliko truda, volje in prostovoljnega dela je bilo vloženega, da smo uspeli izboljšati tamkajšnje razmere za prijetno in zdravo počutje otrok. S pomočjo namenskih sredstev sisa za otroško varstvo in proračuna občine Lj. Moste-Polje smo uredili vodovodno in električno instalacijo, obložili stene s keramičnimi ploščicami v kuhinji ter jo opremili po zahtevanih normativih sanitarne inšpekcije. V samem domu je bilo letos opravljenih še več izboljšav in preureditev, ki so nam omogočale, da smo povečali zmogljivost doma za deset ležišč. To pa pomeni, da je že letos lahko letovalo kar 120 otrok več.

Organizatorji letovanj veliko vlagamo tudi v izobraževanje in strokovno pripravo vzgojiteljev, športnih referentov in pedagoških vodij, in to prek kluba vzgojiteljev ter tehničnega osebja prek komisije za letovanje pri ZPM. Tako smo tudi letos srečno izbrali dobre delavce, ki so med izmenami kar tekmovali za boljši uspeh kolonije. Pedagoški vodje so poročali, da je splavalo 210 otrok, da so imeli jutranje in večerne zbore z dviganjem in spuščanjem zastave ob pesmi, da so se sproti dogovarjali z otroki o delu za prihodnji dan in analizirali minulega s pohvalami in čestitkami za uspehe v športu, kulturi in tehnični dejavnosti. Imeli so redne večerne prireditve, na katerih so otroci lahko pokazali, kaj so se naučili pri interesnih dejavnostih in zaposlitvah (izrazni plesi, skeči, recitacije, pesmi, spisi, likovni in tehnični izdelki).

Organizirali so turnirje v namiznem tenisu, odbojki, košarki, igre brez meja na kopnem in v vodi in še in še. Vzgojitelji so poskrbeli, da so bili otroci vse dni bivanja polno zaposleni in srečni. Vse izmene so imele lepo urejene stenske časopise s prispevki otrok.

Hrana je bila vso sezono kvalitetna in okusna. Ugotovitve in pregledi inšpekcijskih služb glede požarne varnosti ter sanitarni pregledi vseh prostorov in okolice so dokazali, da se nismo trudili zaman in da smo v tem našem starem, a še kako potrebnem domu uspeli ustvariti vse možnosti za preživljanje organiziranega, zdravega otroškega prostega časa.

MARIJA BENČINA

● Teden prijateljstva med mladimi vsega sveta

Nekje na iraškem bojišču vojak streljа na vse, kar je živega. Naj bo to otrok, ženska, starček — pod rafali njegove puške ugašajo življenja.

Spet drugje se sredi otrok pojavi brezposelni blaznež, ki neusmiljeno ubija nedolžne, nič krive šolarčke.

Za prazen nič se prepirajo sosedje, kriminal zavaja, mamila ugonabljajo...

Mladi pa vse to nemo opazujemo in se zaklinjamo! Mi hočemo drugačen svet! Svet brez laži, brez nasilja, brez krutosti! Hočem mir! V naši zavesti klijejo želje po združitvi. Bodimo prijatelji vsaj mi in naša generacija naj popravi napake sodobne civilizacije in nekaterih uničujočih posameznikov.

KARMEN OGULIN,
7. e OŠ Jože Moškrič

● Z mednarodnega tabora pionirjev

Zapis udeleženke na letošnjem mednarodnem taboru pionirjev v Karl Marx Stadtu, mestu, s katerim Ljubljana že dlje časa sodeluje tudi z izmenjavo pionirskih delegacij. Letošnjo delegacijo so sestavljali najboljši pionirji s centralnih osnovnih šol iz naše občine.

Vlak je že tu. Mame pretakajo solze in delijo koše nasvetov. Pionirji in mladinci pa nestrpno čakamo, da vlak odpelje. Ekipo naše občine sestavlja devet mladih in dva spremljevalca.

Nismo mogli spati. V Münchnu smo prestopili na drug vlak...
Pred postajo nas je čakal kombi. Sprejeli so nas z nageljni.
Kombi je zapeljal skoz vrata v naselje. Pod mogočnimi drevesi je bilo naše domovanje. Med letom tam živijo slepi otroci. V prvo nadstropje so se naselili fantje, v drugo pa dekleta. Pri večerji so nas presenetili veliki dunajski zrezki. Planili smo za mize. Medtem so v jedilnico stopili Čehi, Finci in Francozi. Prvi kritični pogledi in ugotovitve, da smo si otroci od povsod zelo podobni.

Končno smo pospravili stvari iz kovčkov. Na stopnicah smo slišali ropot. Radovednost nas je pripeljala do spoznanja, da bomo hišo delili z Angleži. Srečanje na stopnicah se je končalo z obiskom Angležev v naši sobi. Po začetniškem zatikanju je pogovor, čeprav v angleščini, kar lepo stekel. Takoj smo postali prijatelji, vak večer so nas gostili s čokolado in Coca colo, pri nas pa so poslušali kasete:

Čehi, Francozi in Finci so stanovali v drugi hiši, zato naši stiki niso bili tako pogostni. Kadarkoli pa smo bili skupaj, smo se brez težav sporazumeli z mešanico angleškega, nemškega in slovenskega jezika.

Za zabavo je bilo v naselju dobro poskrbljeno. Vsako sredo in soboto smo v disku plesali. Ob prostem času so fantje igrali nogomet, dekleta pa smo navijala. Igrali smo tudi namizni tenis, badminton, zelo radi smo poslušali glasbo. Naša skupina si je v športnih tekmovanjih priborila največ medalj.

Včasih so pozvali vse skupine otrok na zborno mesto. Postavili smo se v vrste. Poslušali smo himne vseh ekip in r raportirali, da smo vsi prisotni. Nato smo se še pozdravili in se razšli.

Karl Marx Stadt je četrto največje mesto v Demokratični republiki Nemčiji. Je industrijsko središče, kjer pa ne manjka zelenih parkov z vodometi. V središču mesta stoji spomenik Karla Marxa, ki so ga sem v delčkih pripeljali iz Sovjetske zveze. Ljudje so prijazni, vendar strogi, kadar gre za snago in vljudnost. Mesto nudi veliko zabave in razvedrila.

NATAŠA JERŠE,
8.a OŠ Ketteja in Murna

KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ●

● URESNIČEVANJE PROGRAMSKIH NALOG KULTURNEGA DOMA ŠPANSKI BORCI OD 15. JUNIJA 1981 DO 30. JUNIJA 1984

Najmočnejši je gledališki program

Potreba po gradnji kulturnega centra v naši občini se je pred leti izkazala kot nujnost predvsem zaradi vse večjega širjenja ljubiteljske in poklicne kulturne dejavnosti v občini, ki ni imela ustreznih prostorov za kvalitetno delo. Poleg tega v občini tudi ni bilo prostorov, kamor bi lahko pripeljali gostujoče kulturnike, niti ni bilo prostorov za večje družbenopolitične manifestacije.

Osnovni namen doma, približati naši publiki čimveč zanimivih, predvsem pa kvalitetnih dosežkov kulture v tem obdobju, ni bil dosežen v celoti, kajti dom je prostorsko in tehnično neopremljen, kar je vseskozi bistveno omejevalo možnosti posredovanja kulturnih dosežkov.

V programu je bila dana prednost izvajalcem iz naše občine, predvsem zborom, orkestrom in gledališkim skupinam; poleg tega pa je gostovalo veliko priznanih in kvalitetnih izvajalcev z vseh področij kulturno-umetniškega delovanja.

Glede na tehnično opremljenost se tudi kongresna dejavnost v domu ni razvila v takšni meri, kot bi se lahko.

Kulturni dom Španski borci je od oprtja leta 1981 sem v svojih prostorih predstavil različne vrste kulturnih in družbenopolitičnih prireditev ter raznih likovnih in fotografskih razstav. Seveda pa je bilo njegovo delovanje močno okrnjeno zaradi nepopolne opreme in zaradi skromne kadrovske zasedbe. V tabelarnem prikazu je upoštevano obdobje od odprtja do 30. junija 1984. Ker želimo vsebinsko predstaviti program, smo za vsako prireditev upoštevali en sam termin (tj. do štiri ure), kar velja tako za veliko kot tudi za malo dvorano, čeprav je vsak izvajalec porabil za svojo pripravo vsaj še en dodaten termin. Vključeni tudi niso termini, ki so jih porabili igralci LGL za svoje vaje (dnevno po dva termina), vaje za predstavo MGL in AGRFT, termini za pripravo odra za vse druge prireditve, seje, posvetovanja ipd.

Kot je razvidno iz tabele, je v odstotkih najmočneje zastopan gledališki program. To gre predvsem na rovaš predstav LGL in amaterskih gledališč. Z jesenjo 1984 dobi Lutkovno gledališče Ljubljana svoje prostore in bo število predvidenih gledaliških predstav občutno upadlo — predvsem zato, ker zaenkrat dvorana ni dovolj tehnično opremljena in tako poklicna gledališča, ki naj bi izvedla večino tega dela programa, le-tega zaradi neopremljenosti ne bodo mogla izvesti. Prav tako je pomanjkljiva oprema za izvedbo preostalega programa in za kongresno dejavnost (ozvočenje, akustična školjka ipd.).

V programu za malo dvorano so zajeti termini, ki so bili porabljeni za sestanke in podobne prireditve brez pripravljalnih terminov.

V likovnem salonu in avli je predvideno število razstav, ki običajno trajajo od 14 do 21. dni.

Na osnovi analize uresničevanja programa KD Španski borci v letih 1981—1984 je pripravljena ocena razvojnih možnosti v letu 1985 — o tem pa v naslednji številki.

J. P.

PROGRAM V KULTURNEM DOMU ŠPANSKI BORCI OD 15. JUNIJA 1981 DO 30. JUNIJA 1984

Vrsta programa	15.6.-31.12.1981		1.1.-31.12.1982		1.1.-31.12.1983		1.1.-30.6.1984	
Glasbeni orkestri, vokalni, profesionalni, amaterski	5	11,11%	11	6,86%	17	9,77%	6	6,9[illegible]
Lutkovni predstave	14	31,11%	79	49,38%	70	40,23%	45	51,72%
	19	42,22%	90	56,25%	87	50%	51	58,62%
Glasba in ples	10	22,22%	28	17,50%	21	12,07%	20	22,99%
Druge prireditve (proslave, srečanja ipd.)	7	15,56%	15	8,13%	21	12,07%	9	10,34%
Kongresna dejavnost	9	20,00%	26	16,12%	45	25,86%	7	8,05%
Skupaj odprtih in kongresna dejavnost*	45		160		174		87	
[illegible]	33 /A/		94		72		43 /A/	
[illegible]	8		19		12		10	

Likovno srečanje Ex tempore Vevče 84

V okviru svojega programa je zveza kulturnih organizacij Ljubljana Moste-Polje skupaj z likovno sekcijo Papirnice Vevče konec junija letos organizirala likovno srečanje Ex tempore VEVČE 84.

Vabilu k sodelovanju se je odzvalo devet likovnikov — članov društva likovnih samorastnikov iz Ljubljane, pot iz likovne sekcije Papirnice Vevče in dva iz kulturno-umetniškega društva Vide Pregarc.

Od 1. do 13. oktobra si lahko v avli kulturnega doma na Vevčah ogledate razstavo na tem srečanju nastalih del, in sicer vsak dan razen sobote in nedelje od 9. do 11. ure in od 17. do 18. ure!

Za tem bo razstava prenesena v Jelovškov likovni salon kulturnega doma Španski borci, kjer bo odprta od 15. do 27. oktobra vsak dan od 16. do 19. ure in ob sobotah od 10. do 12. ure!

Strokovni zapis o razstavi je pripravil dr. Mirko Juteršek.

Ex-tempore Vevče 84 je eno izmed številnih, v Sloveniji običajnih in priljubljenih slikarskih srečanj, ki s svojo izbrano tematsko opredeljenostjo bolj ali manj zbujajo zanimanje.

Avantgardna stremljenja v slikarstvu že dolgo niso več odprta na krajinarstvo ali na kakršnokoli odslikavanje nekega kraja, pa vendar ni težko ugotoviti, da se še vedno radi pomudimo pri upodobitvah krajev, posebno še, če jih poznamo. Pregledi krajev v podobi skozi čas zato nikoli ne izgubijo na privlačnosti, kljub nedvomni dokumentarnosti, čeprav je prav pri slikanju krajev že dolgo izpostavljena zahteva, da mora slika nuditi mnogo več kot samo topografsko vernost nekega kraja. To zadovoljuje predvsem fotografija, ki jo je danes lahko vešč že vsakdo, podobno kot branja in pisave, ima pa seveda tudi fotografija kot ustvarjalni medij svoje mesto v umetnosti in se s slikarstvom pomembno dopolnjuje.

Kraj, gledan skoz objektiv in prenesen na fotografijo, je ob enakih razmerah bolj ali manj enak, tudi če je več avtorjev ali ponovitev; šele tehnični eksperiment prinaša dejanske spremembe, različice. Izrazito oseben rokopis in s tem tudi povsem različne upodobitve nekega kraja pa se uveljavljajo v slikarstvu. Večja slikarska osebnost je kdo, tem bolj samosvoje so njegove slike, tudi krajine. V likvonem amaterizmu, v ljubiteljskem slikarstvu, kjer je zanimanje deljeno in je samo del ustvarjalnih naporov vloženih tudi v slikarstvo, razlike med slikami različnih avtorjev niso tako velike ali bistveno pomembne. Toda od vsega amaterskega slikarstva, za katerega je značilno, da se opira na izkušnje drugih, se priznava krajinarstvu največji pomen. Vedno je zanimivo kako kdo vidi in je hkrati tudi sposoben upodobiti neki kraj.

Trinajst slikarjev, ki so se 23. junija sestali na Vevčah in slikali, prikazuje na razstavi lahko prepoznavni kraj. Da so vsi slikali Vevče, je bila želja oziroma napotek organizatorja. V središču zanimanja vseh je bila tovarna papirja in podobno, kot so se nekoč pri slikarjih posavskega industrijskega pejsaža ponavljali nekako isti motivi in kompozicijski izrezi, moramo tudi ob tokratni tematiki zaslediti veliko podobnega. Največkrat je naslikan stari del papirnice, imenovan »Janezija«, v bolj ali manj sorodnem izrezu; nekatere je posebno pritegnil tovarniški jez na Ljubljanici, druge zopet vevški most. Težišče slik moremo istati v motiviki in v tem je verjetno tudi smisel razstave oziroma celotne likovne akcije.

MIRKO JUTERŠEK

Razstava Ex tempore Vevče 84 (Foto: D. G.)

Sodelujejo: Franc Smole, Štefan Horvat, Slavka Pavšek, Uroš Žitnik, Janez Goltes, Lojze Adamlje, Marjan Kolenc, Branko Šinkovec, Marija Tratar, Janez Ošaben, Ana Cajnko, Ladislav Ulčakar, Milan Merhar

● Prikaz graditve in delovanja pionirske proge

Konec minulega tedna so v kulturnem domu Španski borci zaprli razstavo o gradnji pionirske železnice in o delu pionirjev — železničarjev, ki jo je ob 135-letnici prihoda prvega vlaka v Ljubljano pripravilo Železniško gospodarstvo Ljubljana.

Ljubljanska pionirska železnica, ki je bila kot tretja te vrste (za zagrebško in beograjsko) v Jugoslaviji zgrajena leta 1948, je bila dolga nekaj manj kot štiri kilometre; končni postaji je imela na Viču in v Podutiku, vmesno pa v Kosezah. Mladi so tu imeli možnost seznanjati se s tehniko, se učiti vestnosti in točnosti pri delu, obenem pa so imeli tudi zabavo in razvedrilo. Pričakovali so tudi, da bo proga zibelka novih kadrov za železničarske poklice, vendar se upi niso uresničili. Tudi število potnikov je iz dneva v dan usihalo in je to pionirjem jemalo voljo do dela, tako da so progo leta 1954 ukinili.

Ob odprtju razstave, ki so se je udeležili tudi dijaki Železniškega šolskega centra, je zbranim spregovoril direktor ŽTO Ljubljana Aleksander Kostjev, gostom pa je razstavljene fotografije predstavila zgodovinarka Maruša Pleterski.

Besedilo in slika: D. J.

Udeleženci posveta o oblikah sodelovanja ZOŠ. (Foto: J. Kozamernik)

● V Tectumu razstavlja Ivan Kisovec

V jedilnici Izolirkinega tozda Tectum si je te dni mogoče ogledati slikarsko razstavo Ivana Kisovca iz Jevnice, zasebnega obrtnika in slikarja hkrati, ki 65-članskemu kolektivu tega tozda predstavlja pokrajinske slike in portrete na platnu v olji in akrilni tehniki.

V Tectumu, ki je proizvodni tozd in zaposleni v njem opravljajo končna dela v gradbeništvu, vlada za to razstavo precejšnje zanimanje. Delno zato, ker doslej takih prireditev še niso imeli, predvsem pa zato, ker avtorja, ki se kot zasebni obrtnik ukvarja z izdelovanjem zvočnih in toplotnih izolacij, dobro poznajo, saj je tudi njihov kooperant. Triintridesetletni Ivan Kisovec pravi, da slika že od otroških let. Da bi se izpopolnil, je obiskoval tudi izredne tečaje na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, opravil pa je tudi mednarodno dopisno šolo za reklamno slikarstvo. Ves njegov čas je namenjen delu, ki ga opravlja kot zasebni obrtnik, in pa slikanje. Motive jemlje iz domačega kraja, iz okolja kjer živi in dela. Razstavljene slike so tudi naprodaj.

Besedilo in slika: DRAJA JUVAN